

Put kontemplacije

Krenuti putem kontemplacije usred svakodnevnog života znači dopustiti Duhu Svetome da oblikuje Krista u nama, tako da se Njegovo lice odražava u našoj osobnosti.

28.02.2019.

Vrednota koju Evanđelja ističu o Isusovom ispunjenju svoje misije jest koliko često On pribjegava molitvi. Ritam Njegove službe označen je vremenima kada se On okreće Ocu. Isus moli prije svoga krštenja (usp. Lk 3,11), noć prije odabira

Dvanaestorice (usp. Lk 6,12), na planini prije Preobraženja (usp. Lk 9,28), u Maslinskom vrtu dok se priprema na muku (usp. Lk 22,41-44). Naš je Gospodin provodio mnogo vremena u molitvi: za sumraka, ili cijelu noć, ili vrlo rano ujutro, ili usred dana i intenzivnog propovijedanja. Zapravo, neprestano se molio i stalno podsjećao svoje učenike kako *valja svagda moliti i nikada ne sustati* (Lk 18,1)

Zašto ovakav primjer i ustrajnost našeg Gospodina? Zašto je molitva tako potrebna? U stvarnosti, molitva odgovara najintimnijim željama svakog ljudskog bića, stvorena da uđe u dijalog s Bogom i da promišlja, kontemplira o Njemu. No, molitva je, prije svega, dar od Boga, dar koji nam On nudi: “Živi i istinski Bog neumorno poziva svaku osobu na taj tajanstveni susret poznat kao molitva. U molitvi uvijek je na prvom mjestu vjerna Božja inicijativa

ljubavi; naš prvi korak, uvijek je odgovor.” [1]

Da bismo oponašali Krista i sudjelovali u Njegovu životu, moramo biti duše molitve.

Kontemplacijom Božjeg otajstva, otkrivenog u Isusu Kristu, naš se život postupno pretvara u njegov. Riječi svetog Pavla Korinćanima postaju stvarnost: *A svi mi, koji otkrivenim licem odrazujemo slavu Gospodnju, po Duhu se Gospodnjem preobražavamo u istu sliku - iz slave u slavu.* (2 Kor 3,18). Poput svetog Pavla svi su kršćani pozvani odražavati Kristovo lice u svojim osobinama: biti apostoli, glasnici Božje ljubavi, koja se osobno doživljava tijekom vremena provedenog u molitvi. Zato moramo “produbiti našu kontemplativnu molitvu usred svijeta, sredine koje živimo i pomoći drugima da hode putem kontemplacije.” [2]

Prihvaćanje Božjeg dara

Apostol raste u ritmu molitve, a kontemplacija je polazna točka za rast u želji za evangelizacijom. Kao što nas Papa podsjeća: “Najbolji poticaj za dijeljenje Evanđelja dolazi od kontemplacije Evanđelja s ljubavlju, zadržavanja nad njegovim stranicama i čitanja srcem. Ako mu se tako približimo, njegova će nas ljepota zadiviti i stalno uzbuđivati.”

[3] Stoga trebamo steći

“kontemplativni duh koji nam može pomoći da uvijek iznova shvatimo da nam je povjereno blago koje nas čini boljim, više ljudskim, te nam pomaže voditi novi život. Ne postoji ništa dragocjenije što možemo drugima dati.”[4]

Evanđelja nas uvode u različite osobe čiji susret s Kristom mijenja njihov život i čini ih nositeljima spasiteljske poruke Gospodina. Jedna od njih je Samarijanka koja, kao što sveti Ivan

pripovijeda, samo želi uzeti vodu iz bunara gdje Isus sjedi i odmara. On je taj koji započinje dijalog: *Daj mi piti (Iv 4,7)*. U početku, Samarijanka nije baš voljna nastaviti razgovor: *Kako ti, Židov, išteš piti od mene, Samarijanke? (Iv 4,9)*. Ali naš Gospod učini da ona vidi da je, u stvarnosti, zapravo On voda koju ona traži: *Kad bi znala dar Božji... (Iv 4,10); A tko bude pio vode koju ću mu ja dati, ne, neće ožednjeti nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni. (Iv 4,14)*.

Nakon što je dopro do srce Samarijanke, Krist jasno i jednostavno otkriva da poznaje njezinu prošlost (usp. 4:17-18). Ali to čini s tako velikom ljubavlju da se ona ne osjeća obeshrabreno ili odbačeno. Naprotiv, Isus je uvodi u novi život, novi svijet nade jer je došao trenutak pomirenja, trenutak kada se vrata molitve otvaraju svim

muškarcima i ženama: *Vjeruj mi, ženo, dolazi čas kad se nećete klanjati Ocu ni na ovoj gori ni u Jeruzalemu... ali dolazi čas - sada je! - kad će se istinski klanjatelji klanjati Ocu u duhu i istini jer takve upravo klanjatelje traži Otac (Iv 4,21.23).*

U svom dijalogu s Isusom, Samarijanka otkriva istinu o Bogu i o svom vlastitom životu. Ona prihvaća Božji dar i radikalno se obraća. Stoga je Crkva u ovom odlomku iz Evandjelja vidjela jednu od najizrazitijih slika molitve: “Isus žeda; Njegovo traženje proizlazi iz dubine Božje želje za nama. Bilo da to shvaćamo ili ne, molitva je susret Božje žeđi s našom. Bog žeda za tim da mi možemo žeđati za njim.”[5] Molitva je znak Božje inicijative, koja odlazi u potragu za nama i čeka naš odgovor da nas učini Njegovim prijateljima. Ponekad se može činiti da smo mi ti koji preuzimamo inicijativu da posvetimo vrijeme

molitvi, ali u stvarnosti to je odgovor na Božji poziv. Molitva je uistinu uzajamni poziv: Bog me traži i čeka me, a ja trebam Boga i tražim Ga.

Vrijeme za Boga

Muškarci i žene žedaju za Bogom, iako to često ne shvaćaju, pa čak i odbijaju ići na izvore žive vode, vremena posvećena molitvi. Priča o Samarijanki ponavlja se u mnogim dušama. Isus traži malo pozornosti i pokušava započeti dijalog u srcu osobe, u trenutku koji se možda čini nepravovremenim. Te dnevne minute mogu nam se činiti previše; nema im mjesta u tako tijesnom rasporedu! Ali kada dopustimo da nas Gospodin privuče u kontemplativni dijalog, otkrivamo da molitva nije nešto što ja činim za Boga, već prije svega dar koji mi Bog daje i koji je jednostavno dobrodošao.

Posvetiti vrijeme Gospodinu nije samo još jedan posao na popisu obveza, ili još jedan teret na već zahtjevnom rasporedu. To je prije prihvaćanje beskrajno vrijednog dara, dragocjenog bisera ili skrivenog blaga usred našeg normalnog svakodnevnog života koji trebamo brižno njegovati.

Izbor kada moliti ovisi o volji koja želi biti osvojena ljubavlju; molitva se ne radi kada imamo viška vremena, već kada moramo iznaći vrijeme za nju. Kada je molitva ostavljena za praznine koje se mogu pojaviti u dnevnom rasporedu osobe, vjerojatno neće biti učinjena redovito. Izbor kada posvetiti vrijeme molitvi otkriva tajne srca osobe; pokazuje mjesto koje ljubav za Boga zauzima u hijerarhiji naših svakodnevnih interesa.[6]

Molitva je uvijek moguća. Vrijeme kršćana pripada uskrsnom Kristu,

koji je s nama svaki dan (usp. Mt 28:20). Najčešća kušnja za odustajanje od molitve je određeni nedostatak vjere, koji pokazuje naše istinske sklonosti: “Kad počnemo moliti, tisuću napora ili briga smatra se hitnim ciljem i prioritetom; opet, to je trenutak istine za srce: što je njegova prava ljubav?”[7] Naš Gospodin je na prvom mjestu. Stoga moramo odlučiti o najboljem vremenu za molitvu, možda tražeći savjet u duhovnom smjeru, kako bismo taj plan prilagodili svojim osobnim okolnostima.

Sveti Josemaría često je u automobilu provodio vrijeme molitve tijekom svojih apostolskih putovanja; molio se i u tramvaju, ili šetajući ulicama Madrida, kada nije imao druge mogućnosti. Oni koji teže svetosti usred običnog života mogu se naći u sličnim situacijama; otac ili majka ponekad nemaju druge mogućnosti osim moliti dok se brinu za svoju

malu djecu. To je vrlo ugodno Bogu. No, shvaćajući da nas Gospodin čeka i da nam želi ponuditi milosti koje su nam potrebne u našoj molitvi, može nas potaknuti da odaberemo najbolje moguće vrijeme i mjesto za to.

Duhovna borba u molitvi

Smatrati molitvu kao umjetnost podrazumijeva prepoznavanje da uvijek možemo rasti u njenoj praksi, dopuštajući Božjoj milosti da djeluje sve potpunije u našim dušama. Stoga je i molitva borba. [8] To je borba, prije svega, protiv nas samih.

Smetnje upadaju u um kad pokušavamo stvoriti unutarnju tišinu. One nam otkrivaju na što je naše srce vezano i mogu poslužiti kao svjetlo za traženje pomoći od Boga.[9]

Danas imamo bogate tehnološke mogućnosti koje olakšavaju komunikaciju na mnogo načina, ali i povećavaju prilike za ometanje. I

stoga se suočavamo s novim izazovom za rast u našem kontemplativnom životu: učiti poticati unutarnju tišinu okruženu tolikom vanjskom bukom. Na mnogim se mjestima brzo i učinkovito obavljanje poslova smatra važnijim od razmišljanja ili proučavanja. Navikli smo se na višestruke zadatke, kako bismo podijelili našu pažnju među brojnim radnim zadacima koji se istovremeno provode, što lako može dovesti do življenja u stresnom okruženju “akcije i reakcije”. No, s obzirom na ovu novonastalu situaciju, nova važnost danas se također pridodaje vrijednostima kao što su pažnja i koncentracija, koje se smatraju načinima zaštite naših sposobnosti da zastanemo i istražimo što je zaista vrijedno.

Unutrašnja tišina nužan je uvjet za kontemplativni život. To nas oslobađa od navezanosti za

neposrednim, na ono što se čini lakim, na ono što nas ometa, ali nas ne ispunjava, kako bismo se mogli usredotočiti na svoje istinsko dobro: na Gospodina našega Isusa Krista, koji dolazi ususret nama u molitvi.

Unutarnje samoća uključuje odmicanje od raspršivanja u mnogim ovozemaljskim aktivnostima, prema stjecanju snažnije unutarnje pozornosti. Tamo je lakše pronaći Boga i prepoznati Njegovu prisutnost u svakodnevnom životu, u malim znakovima Njegovog djelovanja svaki dan, u svjetlu koje primamo, u stavovima drugih ljudi.... I tako smo sposobniji izraziti svoje divljenje, pokajanje, zahvaljivanje i molbu. Zato je unutarnja samoća toliko važna za kontemplativnu dušu usred svijeta. “Potiče se istinska molitva koja prožima cijeli život pojedinca - više od usamljenosti pustinje – unutarnjom samoćom. ” [10]

U potrazi za novim svjetlima

Molitva je također čovjekova potraga za Bogom i stoga podrazumijeva želju da se ne zadovoljavamo rutinskim načinima obraćanja. Svaki trajni odnosi zahtijevaju kontinuirane napore kako bi se obnovila jedina ljubav. Stoga bi se i ovakav napor također trebao pronaći u našem odnosu s Bogom, koji se kuje posebno u trenucima posvećenim isključivo Njemu.

"Ako se tome posvetite, sve što je u vašem životu može biti ponuđeno Bogu i može pružiti priliku za razgovor s Nebeskim Ocem, koji uvijek želi dati nova svjetla."[11]
Svakako Bog u davanju tih svjetala računa na žarko traganje za njim od strane svoje djece, koja su spremna s jednostavnošću slušati riječi kojima im se obraća i staviti na stranu misao da ne postoji ništa novo za otkrivanje. Ovdje nam se daje

primjer Samarijanke na zdencu jer je u svom srcu održavala želju za dolaskom Mesije.

Taj će nas napor dovesti do toga da svaki dan dođemo u dijalog sa svojim Gospodinom, ali bez očekivanja trenutačnog rješenja koje odgovara našim hitnim potrebama. Važnije je uzeti u obzir ono što Gospodin želi od nas jer većinu vremena jedino što On očekuje od nas jest da se jednostavno stavimo pred Njega i zahvalno se prisjetimo svega što Duh Svati čini tiho u nama. Ili može uključivati i uzimanje prizora iz evanđelja i smireno promišljanje o njima te sudjelovanje u događajima kao „drugi lik“ u sceni,[12] dopuštajući da nas Krist izazove. Možemo također njegovati naš dijalog koristeći tekstove iz crkvene liturgije koje smo slavili toga dana. Izvori molitve su neiscrpni. Ako im se obraćamo novom nadom, Duh Sveti će učiniti ostalo.

Kada riječi ne naviru

Ipak, usprkos našim naporima, ponekad možemo naići na poteškoće u svojem dijalogu s Bogom. Kako je onda utješno prisjetiti se opomene našeg Gospodina: *Kad molite, ne blebećite kao pogani! Oni misle da će zbog mnoštva riječi biti uslišani* (Mt 6,7). *Ponovno je vrijeme za povjerenje u djelovanje Duha Svetoga, tako i Duh potpomaže našu nemoć. Doista, ne znamo što da molimo kako valja, ali se sam Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima.* (Rim 8,26).

Komentirajući ove riječi svetog Pavla, Benedikt XVI. opisao je stav napuštenosti koji bi trebao ispuniti našu molitvu: "Želimo moliti, ali Bog je daleko, nemamo riječi i nemamo jezik da govorimo s Bogom, čak ni misao. Možemo se otvoriti, staviti Bogu na raspolaganje, čekati da nam pomogne ući u istinski dijalog. Apostol kaže: upravo taj nedostatak

riječi, ta odsutnost riječi, čak i želja za stupanjem u kontakt s Bogom je molitva koju Duh Sveti ne samo razumije, nego nosi i interpretira Bogu. Upravo ta naša slabost po Duhu Svetom postaje istinska molitva i istinski kontakt s Bogom.”[13]

Stoga ne bismo trebali biti obeshrabreni ako nam je teško održavati dijalog s Gospodinom. Kada se naše srce čini zatvorenim za duhovne stvarnosti, kada se minuta provedena u molitvi produži i naše misli lutaju u druge stvari, možda nam sljedeća razmatranja svetog Josemaríje mogu pomoći:

„Zapamtite da se molitva ne sastoji od lijepih govora ili glasnih ili utješnih fraza.”

„Molitva će, ponekada, biti pogled na sliku našeg Gospodina ili njegove Majke; ponekad molba, izražena

riječima; ili nuđenje dobrih djela i plodova vjernosti."

"Moramo biti kao stražar na stražarskoj dužnosti na Božjim vratima našeg Gospodina: to je ono što je molitva. Ili kao mali pas koji leži na nogama gospodara."

"Neka vas ne smeta govoriti mu: Gospodine, evo me, kao vjerni pas; ili još bolje, kao mali magarac, koji neće ritnuti onoga tko ga voli."[14]

Izvor koji mijenja svijet

Molitveni život otvara vrata približavanja Bogu; pomaže nam da vidimo relativnu važnost problema na koje ponekad dajemo previše pažnje i podsjeća nas da smo uvijek u rukama našeg Nebeskog Oca. U isto vrijeme, molitva nas ne izolira od svijeta, niti je bijeg od svakodnevnih problema. Prava molitva je utjecajna: ona utječe na naš život, osvjetljava ga i otvara nam oči pred našom

okolinom s nadnaravnom perspektivom. Kao što je papa sveti Ivan Pavao II. rekao: "Intenzivna molitva ... ne odvraća nas od naše predanosti povijesti: otvarajući naše srce ljubavi Božjoj, ona također otvara ljubav naše braće i sestara i čini nas sposobnima za oblikovanje povijesti prema Božjem planu. "[15]

U molitvi naš Gospodin ne samo da želi ugasiti našu žeđ nego i potaknuti nas da s drugima podijelimo radost dolaženja k Njemu. To se dogodilo u srcu Samarijanke. Nakon susreta s Isusom ona žuri obznaniti Ga osobama oko sebe. *Mnogi Samarijanci iz onoga grada povjerovali su u njega zbog riječi žene koja je svjedočila: Kazao mi je sve što sam počinila. (Iv 4,39).* Znak autentične molitve jest želja za dijeljenjem iskustva Krista s drugima: "Kakva to ljubav ne bi osjećala potrebu da govori o

voljenom, da ga ukaže, da ga obznani?"[16]

Naša sveta Majka Marija uči nas kako moliti. Naša Gospa je njegovala i brižno čuvala sve uspomene svoga Sina u svom srcu (usp. Lk 2:51) i pratila Isusove učenike u molitvi (usp. Dj 1,14). Pokazuje im put kako primiti u svoj punini dar Duha Svetoga, koji će ih potaknuti i upustiti u božansku avanturu evangelizacije.

.....

[1] *Katekizam Katoličke Crkve*, 2567.

[2] Fernando Ocáriz, *Pastoralno pismo* (14. veljače 2017.)

[3] papa Franjo, apostolska pobudnica *Evangelii gaudium* (24. studenog 2013.), 264.

[4] *Ibid.*

[5] *Katekizam Katoličke Crkve*, 2560 (referenca na sv. Augustina, *De diversis quaestionibus octoginta tribus* 64,4:PL 40, 56)

[6] *Cf. Katekizam Katoličke Crkve*, 2710.

[7] *Ibid.*, 2732

[8] *Cf. Ibid.*, 2725 and ff.

[9] *Cf. Ibid.*, 2729.

[10] sveti Josemaría, *Brazda* 460.

[11] sveti Josemaría, *Kovačnica* 743.

[12] sveti Josemaría, *Prijatelji Božji*, 222.

[13] Benedict XVI, opća audijencija, 16. svibnja 2012.

[14] sveti Josemaría, *Kovačnica*, 73.

[15] papa sveti Ivan Pavao II,
apostolsko pismo *Novo millennio
ineunte*, 33.

[16] papa Franjo, apostolska
pobudnica *Evangelii Gaudium*, 264.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/put-
kontemplacije/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/put-kontemplacije/) (6.08.2025.)